

Smog

14 listopada, Dzień Czystego Powietrza

Smog - taki współczesny smok - dusi, niszczy, zabija

Co jest człowiekowi niezbędne do życia?

Odpowiedź jest prosta - powietrze, czyste powietrze. Potrzebujemy też wody do picia, pożywienia, miłości... Ale bez powietrza ani rusz. Co, gdy powietrze jest tak zanieczyszczone, że truje?



zdj.: Aleksandra Perzyńska AP.ART

Czas na alarm

I został on podniesiony oddolnie przez organizacje pozarządowe, ruchy społeczne, aktywistów działających w lokalnych społecznościach. Temat zauważają samorządy, reaguje biuro [Rzecznika Praw Obywatelskich](#) (dostęp do czystego powietrza to prawo człowieka!). [Alarm smogowy](#) słychać zewsząd, świadomość społeczna problemu wzrosła. Tyle, że bez zrozumienia i mądrego działania najwyższych czynników decyzyjnych odpowiedzialnych za spójną i konsekwentną politykę w skali

państwa, niewiele zmieni.

Temat jest poważny

Co roku w Polsce smog przedwcześnie zabija blisko 20 tysięcy ludzi, tak jakby zniknęło małe miasto - Koło, Chodzież, Płońsk, Działdowo, Końskie, Sulejówek, Opoczno... Robi wrażenie? No chyba.

Są też koszty

Nawet 30 mld euro (sic!) nasz kraj mógł stracić w wyniku złej jakości powietrza. Smog jest skutkiem niskiej emisji - przede wszystkim trują piece, tak zwane kopciuchy i fatalna jakość paliwa, którym palimy. Te dane nie są wysane z palca, wynikają z raportu przygotowanego przez [Fundację#13](#) na zlecenie ministerstwa przedsiębiorczości i technologii. Gdy [Światowa Organizacja Zdrowia \(WHO\)](#) przebadła 50 miast w Europie, okazało się, że aż 36 z 50 najbardziej zanieczyszczonych leży w Polsce. Jesteśmy w niechlubnej europejskiej czołówce! Houston - mamy problem!

Rewelacja

Polscy naukowcy z [Instytutu Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku opatentowali elektrofiltry](#), które po prostej instalacji znacząco mogą pomóc w walce ze smogiem (mają 95 proc. skuteczności).

Samorządy powinny ustawiać się w kolejce i działać na trzy zmiany. Ciekawe jak rozwinie się sytuacja. Dolary przeciwko orzechom, że nasze elektrofiltry staną się hitem eksportowym i prędzej zbawią świat niż rozwiążą nasz krajowy problem. A może mogłyby?

Co robić?

Młyny rządowe (kluczowe dla spraw walki ze smogiem) miały powoli i niekoniecznie w dobrym kierunku. Wiadomo - trzeba ograniczyć spalanie węgla - a import węgla z Rosji idzie pełną parą. Wiadomo - trzeba zakazać (naprawdę trzeba) spalania najtańszych paliw węglowych - ekogroszku (to eko nie od ekologiczny, ale od ekonomiczny czyli najtańszy!), flotokoncentratu i mułu węglowego, ale zakazu brak. Samorządy może coś by chciały zrobić, lecz wsparcia od góry nie widać. Tymczasem ludzie chorują, trują się, umierają, a "dzieciom, które żyją na obszarach, które cechuje się takim skażeniem wolniej rozwijają się mózgi niż ich rówieśnikom z czystych miejsc" - stwierdza [raport Greenpeace Polska](#) i [Fundacja#13](#).

Coś trzeba robić. Ale co robić, gdy niewiele da się zrobić oddolnie? Masz pomysł?

Akcja oddolna

Trudno pokonać smog, żaden bohaterski rycerz nie poradzi. Do walki ze smogiem musi włączyć się państwo, systemowo, na każdym etapie, na każdą skalę. Czy się włączy? możemy mądrze głosować w wyborach i tyle. To nie znaczy, że nic nie można zrobić oddolnie. Smog uaktywnił kreatywność i uwolnił energię. Organizowane są konferencje, pokazy mody, happeningi. O smogu trzeba myśleć, trzeba edukować, trzeba się bronić. Informacja o zanieczyszczeniach na terenie całego kraju jest powszechnie dostępna. Wiadomo, kiedy najlepiej nie wychodzić na zewnątrz albo założyć maseczkę.

Rozejrzyj się w swojej okolicy. Może przyłączysz się do jakiejś akcji antysmugowej? Widzisz, że sąsiad kopci? Zgłoś problem odpowiednim służbom.

Zrób cokolwiek.

Tekst zaczerpniliśmy z publikacji Nieoczywista Układanka Polska, która [objęta jest Honorowym Patronatem Adama Bodnara, Rzecznika Praw Obywatelskich](#). Nieoczywista Układanka Polska zaprasza do rozmów o Polsce i świecie współczesnym w duchu otwartości, szacunku, bez mowy nienawiści. Każdy temat wzbogacony jest o inspiracje do podejmowania aktywności, działań - w planie osobistym, w rodzinie, w społecznościach lokalnych i na szerszą skalę.